

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684

50. An pro absolute ab excommunicatione possint se subicere
Ordinario.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

QVÆSTIO L.

An pro absolutione ab excommunicatione, possint se obicere ordinario?

SUMMARIUM.

- 1. Episcopus absolvit Moniales Exemptas.
- 2. Quid si habeant generalem.
- 3. Quid de immediatè subjectis Pontifici.
- 4. Absolvit eos qui immediatè Exempti non sunt.
- 5. Nisi Papa sibi absolutionem reservasset.
- 6. Legatus non absolvit Exemptos.
- 7. Quid in absolutione à sententia legis vel hominis.

DE hac Quæstione spatim egimus pro re nata toto hoc opere, nunc eam paucis quibusdam lineis & conclusionibus hoc capite breviter comprehendam. Prima, Episcopus absolvit ab excommunicatione Moniales Exemptas ob manus injectionem. *cap. de Monialibus ubi Abb. n. 5. & Felubid. in fin. de sent. excom. 70. de Lignano tract. de excom. §. 26.* Quod Gregorius Saryus extendit ad alios Regulares, ut Prælati accedente consensu à quavis excommunicationis specie absolvi possint, ne privilegia in eorum favorem inducta in ipsorum incommodum convertantur. Saryus in *Theol. Mor. par. 1. lib. 7. cap. 7. n. 23.* Quæ de re paulò inferius aptius disquiremus.

Dubium tamen hic incidit, quid si Moniales habeant Generalem, quem jura quasi Episcopalia habere supra diximus *lib. 1. qu. 17. nu. 25. & seq. & lib. 4. c. 20. an absolvi potestas ei comperat? Abbas hanc Quæstionem in medium attulit & problematicè disputavit d. cap. de Monialibus nu. 6. Cujusvis suum esto judicium.*

Secunda, Exempti immediatè subjecti Summo Pontifici, utrum ordinario subicere se possent pro absolutione, non parva est difficultas. Posse pleno concilio sensit Fredericus Senensis *conf. 14.* quem sequitur Cardinalis Sabarella *Clem. 1. §. prædictus n. de Relig. Dom. & tacite sequi videtur Navarrus conf. 13. vers. 2. quod qui de penitent. hac potissimum ratione, quod si ideis non liceret, inductum in favorem verteretur in odium, quem admodum inferius in indulgentiarum perceptione notavimus *lib. 4. quæst. 58. n. 5. & 6.**

Veruntamen prævaluit opinio Abbatis *cap. significasti nu. 11. vers. his tamen non obstantibus de foro comp. Felin. in c. pastoralis num. 10. de offic. ordin. & aliorum, quos superius in hujus articuli confirmationem laudavimus lib. 2. q. 7. nu. 12.* Ratio est, quia per exemptionem efficitur quis non subditus, quia eripitur ab ordinario & subicitur Papæ. *cap. si Papa de privileg. in 6. cap. pen. de offic. ordin. dixi lib. 1. qu. 1.* Adeo ut Episcopus desinat in eum habere potestatem, præterquam in casibus specificè ei refer-

H h

vatis. cap. frater noster 16. q. 1. quos supra ordine recensuimus eod. lib. qu. 4. §. quo fit, in Exemptis non modo condemnari, sed nequidem ab Episcopo absolvi possit, tum quod qui condemnare non potest, absolvere non potest. *l. nemo qui ff. de reg. jur. dicitur infra lib. 4. qu. 4. n. 1. in fin.* tum quod Exemptis prohibita est prorogatio fori contentiosi, ut dictum est late supra lib. eod. quæst. 7. *Abb. d. cap. significasti n. 11. ubi Apostolus verb. ut Exemptus.* Quare non conturbat ratio Frederici, quia Exemptiones non sunt simpliciter concessæ in favorem Exemptorum, sed etiam in favorem sanctæ Sedis, cujus diximus interesse, ut habeat multos à jurisdictione ordinaria exceptos, sibi que immediate subditos. *Clem. Pastoralis de re jud. Rebuff. respons. 142. dixi lib. 1. quæst. 1. n. 17. Abb. d. n. 1. vers. Et per hoc confunditur alia ratio Frederici.*

4 Tertia, Exempti immediatè Papæ non subiecti, sed cuidam alteri Prælato non modo quoad absolutionem, sed quoad omnimodam jurisdictionem ordinario subiecti possunt, hoc pacto enim fit reditio ad jus commune, quod est favorabile, quemadmodum superius conciliando quandam antinomiali deductum est *lib. 1. q. 4. n. 12. lib. 2. q. 7. n. 8. usque ad fin.*

5 Quarta, cum Papa sibi absolutionem reservavit, ordinarius indistinctè absolvere non poterit nequidem suos subditos, *cap. nuper de sent. excom. Abb. d. n. 11. ubi supra hunc articulum dixi supra li. 2. q. 1. §. n. 11.* Quid autem in Exempto excommunicatio non reservata Papæ, vide Abbatem *ca. gravi. n. 4. de offic. ord. episcopi pugnantem Frederico de Senis.*

6 Quinta, legatus à latere absolvere potest exemptos immediatè Papæ subditos, non autem Legatus natus aut missus, quod quia supra qu. 2. tractavimus, ne actum agam, nolo repetere.

7 Sexta, Quid Episcopus? an possit absolvere à sententia legis vel Canonis inter suos subditos? hujus non est instituti, videantur Doctores & maxime *Abb. c. Pastoralis §. Præterea de offic. ord. cap. cum contingat. n. 33. cum addis de foro compet. Fel. cap. cum olim nu. 4. de prescrip. Savrus in Theol. Theol. mor. cap. 1. lib. 4. cap. 17. per tot.*

